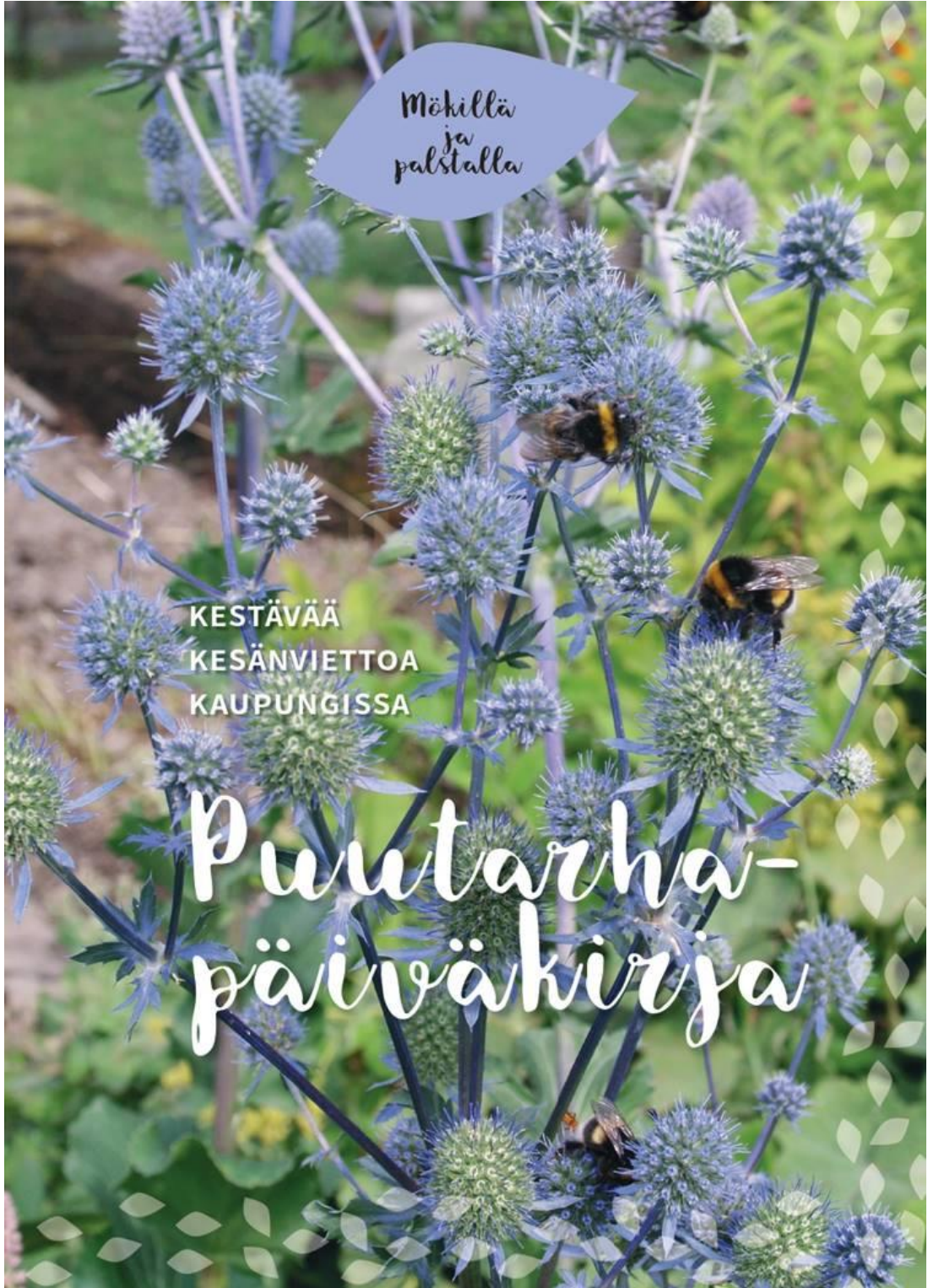

Puutarhapäiväkirja

Suomen Siirtolapuutarhaliitto
Kestävää kesänviettoa kaupungissa

Siirtolapuutarhurit seuraavat aktiivisesti ympäröivän puutarhan luontoa ja vuosittaista satoaan. Aina ei muista, milloin hedelmäpuiden kukinta oli upeimmillaan, ensimmäiset perunat nostettiin, tomaatit kypsyivät tai milloin oli tarjolla ensimmäiset omat salaattit ruokapöydässä. Menestyivätkö perennat paikoillaan, vai eivät? Mitkä siemenostokset olivat onnistuneita – ja mitkä olivat huti? Kenties puutarha pitäisi suunnitella uudestaan? Mikä perhonen oli viime kesän ensimmäinen? Pesikö palstan linnunpöntössä toissakesänä pikkuarvonen vai talitintti? Milloin pionit kukkivatkaan upeimmillaan? Ehtikö syysasteri kukkaan ennen talven tuloa?

SSpl:n ympäristöryhmä on tuottanut monivuotisen **Puutarhapäiväkirjan** siirtolapuutarhureille helpottamaan oman puutarhan seurantaan.

Päiväkirja tarjoaa tukea mm. oman palstan suunnittelulle. Siinä kerrotaan lyhyesti istutusten suunnitteluperiaatteista ja maaperän hoidosta monimuotoisuuden edistämisen näkökulmasta. Päiväkirjassa on myös mm. vinkkejä siitä, miten oman puutarhan monimuotoisuutta voi lisätä ja pitää sen samalla kauniina ja pölyttäjiä houkuttelevana.

Mökkiä koskeville tiedoille on päiväkirjassa varattu omat sivut. Sinne viljelijä voi kirjata mökin rakennusmateriaalit, remontit ja puutarhan hankinnat. Vinkkinä on myös taulukko, joka auttaa seuraamaan rahankäyttöä ja tuo näkyväksi mm. sen saako energiavalinnoilla ja kierrätyksellä alennettua menoja ja lisättyä omaa panosta kestävä kehityksen edistämiseen.

Päiväkirjassa on myös viittauksia lisätiedon lähteisiin. Useimmiten viitataan liiton vuonna 2020 julkaisemaan kirjaan 'Mökillä ja palstalla', jonka liitto tarjosi veloitusetta kaikille jäsenyhdistysten viljelijöille sekä Kansainvälisen Siirtolapuutarhaliiton 'Maaperä elää' –julkaisuun, joka on sähköisenä tarjolla veloitusetta kaikille jäsenyhdistyksille ja niiden viljelijöille jo nyt.

Päiväkirjassa (koko 14,5 x 21,3 cm) on tukevat kannet ja sivut aukeavat kokonaan selkierteen ansiosta. Sivuja on peräti 128. Kuukausille on omat sivunsa, joihin mahtunee ainakin viiden vuoden kirjaukset.

Päiväkirja ilmestyy helmikuun 2022 lopussa.

Sisällys

PUUTARHURILLE	3
NÄIN KÄYTÄN JA TÄYTÄN PÄIVÄKIRJAA	4
SUUNNITTELEN	6
EKOTEHOKAS SIIRTOLAPUUTARHA	7
SUUNNITTELE KASVIT NIILLE SOPIVIIN OLOIHIN	8
PUUTARHAN KARTTA	12
KIERRÄTÄN JA TUUNAAN	14
LÄHTEET JA LISÄÄ LUETTAVAA	15
PUUTARHAN PÄIVÄKIRJA	16
 TAMMIKUUSSA	18
 HELMIKUUSSA	24
 MAALISKUUSSA	30
 HUHTIKUUSSA	38
 TOUKOKUUSSA	46
 KESÄKUUSSA	56
 HEINÄKUUSSA	66
 ELOKUUSSA	76
 SYYSKUUSSA	86
 LOKAKUUSSA	96
 MARRASKUUSSA	104
 JOULUKUUSSA	110
HUOLTOTYÖT JA RAKENTAMINEN	114
PUUTARHAN KULUJA	121
MÖKILLÄ KYLÄSSÄ	122
SUOMEN SIIRTOLAPUUTARHALIITTO	128

Kirjan julkaisija: Suomen Siirtolapuutarhaliitto ry

Pengerkatu 9 B 39, 00530 Helsinki

info@siirtolapuutarhaliitto.fi

Toimitus: Heli Ahola ja Maarit Louekari

Ulkoasu ja taitto: Heli Ahola

Takakannen mainos (SPL 1/21): Riikka Siusluoto

Taustaryhmänä on toiminut Siirtolapuutarhaliiton

ympäristöryhmäläiset: Outi Berghäll, Suvi Huttunen,

Timo Mäkinen, Sirpa Santala, Margit Suurnäkki ja Tina Wessman

OTAVA
KIRJAPAINO

Keuruu 2022

NÄIN KÄYTÄN JA TÄYTÄN PÄIVÄKIRJAA

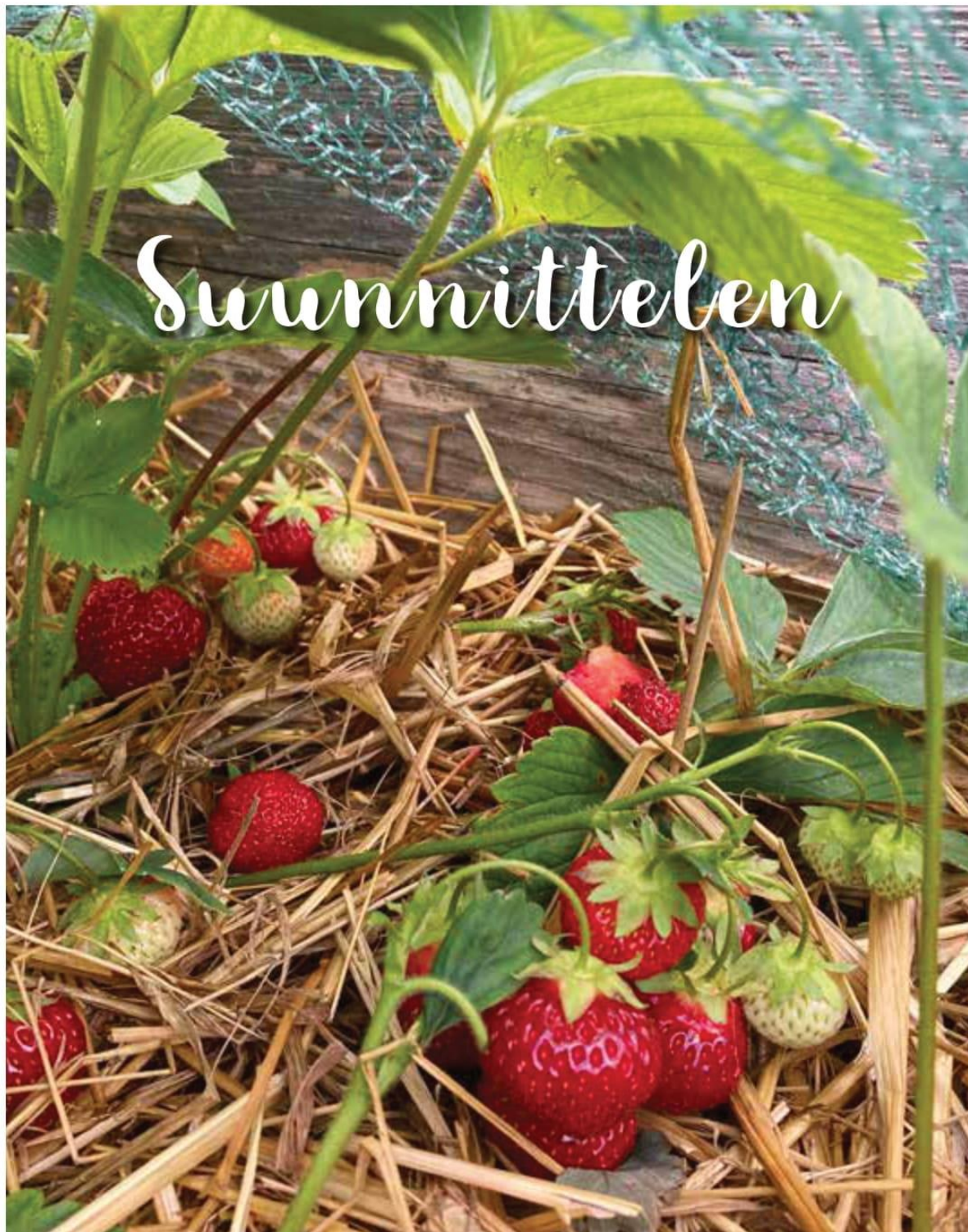
Tämä puutarhapäiväkirja on osa Suomen Siirtolapuutarhaliiton kestävästä kehityksen hanketta.

Kirja tarjoaa puutarhureille monivuotisen viljely- ja tapahtumapäiväkirjan, josta on helppo tehdä omannäköinen.

Tavoite on, että seuraamalla omia viljely-, lämmitys- ja rakennustapavalintoja pääset perille siitä, miten ratkaisut vaikuttavat. Kun valinnat kirjaa useampana vuonna päiväkirjaan, havaitsee helposti, että niillä voi vaikuttaa luonnonkirjon edistämiseen ja samalla saada hyvää satoa omasta puutarhasta. Voit myös tehdä Elämäntapatestin Sitoumus 2050 Kestävä kehitys nettisivuilla <https://sitoumus2050.fi/elamantapatesti/testi> ja ohjata kulutusvalintojasi sen pohjalta.

Monivuotinen päiväkirja on vapaasti täytettävä ja sallii puutarhurin valita itselleen sopivimman kirjaamistavan, joka mahdollistaa oman puutarhan kehittymisen seurannan juuri monimuotoisuuden, puhtaan oman ruoan ja sadon käytön kannalta. Tilaa on myös energiansäästön seurannalle ja sääolojen kirjaamiselle kunkin kuukauden vapaasti käytettäväksi suunnitelluilla sivuilla. Kuukaudet alkavat **vinkeillä** siitä, mitä valintoja voit tehdä, joilla maan kuntoa parannetaan, monimuotoisuutta saa lisättyä ja luotua pölyttäjille hyvät olosuhteet.

Suunnittelen

6

Puutarhan kartta

TEE PUUTARHASTASI OMA KARTTA, MIHIN MERKITSET ESIMERKIKSI:

- PERENNAT
- KASVIMAAT
- KUKKAPENSAAT
- MARJAPENSAAT
- PUUT, KORISTE- JA HEDELMÄPUUT
- KOMPOSTIT, KOMPOSTORIT
- ISTUTUSLAATIKOT
- KASVIHUONEEN
- NÄKÖSUOJAT
- AIDAT
- RISTIKOT
- PATION
- KEINUT
- GRILLIN
- VESIPISTEET
- MÖKIN
- KUISTIN
- TERASSIN
- KESÄKEITTIÖN
- HUOLTOKATOKSEN
- VARASTON
- LEIKKIMÖKIN
- PORTIT
- ILMAN- JA TUULENSUUNNAT

HALUTESSASI VOIT MERKITÄ AURINKO, PUOLIVARJO JA VARJOPAIKAT

JA MIHIN VUODENAIKAAN KUKAT KUKKII.

JOS PALSTASTASI EI OLE POHJAKUVAA, MITOITA KUVAASI OIKEAT SUHTEET RUUTUPAPERIN AVULLA ESIM. 1 RUUTU VASTAA XX METRIÄ.

Huhtikuussa

- ◆ Marjapensaiden leikkaus.
- ◆ Suojaverkkojen ja syyskatteiden poisto.
- ◆ Kompostin valmistelu kesää varten.
Mökillä ja palstalla ss. 56–61
- ◆ Ekokäymälän hoito kesäksi.
Mökillä ja palstalla ss. 62–68
- ◆ Kierrätä orgaanisia aineksia lisätäksesi maan viljavuutta ilman ulkoisia uudistumattomia luonnonvaroja.
Mökillä ja palstalla ss. 16–17
- ◆ Kasvihuoneen kunnostus ja ensikylvöt.
- ◆ Esikasvatusta vaativien vihannesten yrttien ja kesäkukkien kylvö.
- ◆ Varhaisperunan idättäminen.
- ◆ Lannoita maasi sen tarvitsemilla ympäristöystävällisillä lannoitteilla ja vain silloin kun se on tarpeen ja suosi ostomullassa mahdollisimman vähän turvetta sisältävää multaa.
Mökillä ja palstalla ss. 34–44

HUOLTOTYÖT JA RAKENTAMINEN

-

Energiaratkaisuilla voit alentaa omaa hiilijalanjälkeäsi ja yhdistyksessä voit puoltaa uusiutuvan energian käyttöön siirtymistä.

Mökillä ja palstalla ss.112–116
-

Lämmitä vain tarpeen mukaan. Jos talvikaudella lämmität mökkiä, siirry kuivanpitolämmitykseen, joka on vain 3-5 °C ulkoilmaa lämpimämpi. Näin säästät eurojasi peruslämmön käyttöön verrattuna.
-

Hyödynnä vihreitä viilennyskeinoja helteillä: verhot, kaihtimet ja tuulettaminen varjon puolelta sekä ikkunoiden kiinnipito päiväsaikaan.
-

Kun rakennat ja korjaat valitse materiaaleiksi mökkirakentamiseen hyvin soveltuvia myrkyttömiä materiaaleja ja pyri muovittomuuteen.

Mökillä ja palstalla ss. 106–108
-

Kierrättämällä, huoltamalla ja vanhaa korjaamalla tai keksimällä vanhoille tavaroille uusiokäyttöä voit säästää materiaalihankinnoissa ja saat persoonallisen puutarhan. Harkitse kuluttaako vanha laitteesi niin paljon sähköä, että se kannattaa korvata uudella laiteryhmästä riippuen A - A+++ merkityllä laitteella. Hyvin toimiva vanha laite ei kuluta luonnonvaroja ja saattaa olla ekologisempi valinta kuin uuden hankinta.
-

Yhden romu on toisen aarre. Vanhalle tavaralle löytyy helposti uusi omistaja oman puutarhan tai lähialueen kirppis- ja kierrätysryhmästä.

SUOMEN SIIRTOLAPUUTARHALIITTO RY

TARJOAMAMME PALVELUT

- ◆ Liitto antaa vertaistukea jäsenyhdistysten luottamus- ja toimihenkilöille.
- ◆ Koulutustapahtumia ja -kursseja sekä viljelijöille että yhdistyksille.
- ◆ Tilattavat maksuttomat aineistot viljelijöille
- ◆ Vuosittain viisi numeroa Siirtolapuutarha-lehteä.
- ◆ Tukea jäsenyhdistysten järjestämistä yleisötilaisuuksista tiedottamisessa.
- ◆ Tietoa, tukea ja neuvontaa jäsenyhdistyksille ja yksittäisille viljelijöille.
- ◆ Tukea ja neuvontaa uusille, perusteilla oleville siirtolapuutarhoille.
- ◆ Tiedottamista, opastusta ja neuvontaa kuntapäätäjille ja viranomaisille siirtolapuutarhoja koskevissa kysymyksissä.

LIITON TAVOITTEET

- ◆ Liitto kannustaa siirtolapuutarhaviljelijöitä kasvattamaan itselleen ruokaa, nauttimaan puutarhanhoidosta ja pyrkimään kohti ekologista elämäntapaa, joka tukee kestävä kehitystä.
- ◆ Liitto edistää kaikin tavoin siirtolapuutarhatoimintaa Suomessa. Pyrkimyksenä on tuoda siirtolapuutarha-aatetta ja itse puutarhoja näkyvämmiin esille

ja yleisön tietoon ja luoda niistä vahvasti myönteinen kuva.

- ◆ Liitto haluaa säilyttää olemassa olevat siirtolapuutarhat ja rohkaisee päättäjiä, viranomaisia ja yksittäisiä kansalaisia perustamaan uusia alueita.

LIITTO VIESTII MONIKANAVAISESTI

Nettisivut:

www.siirtolapuutarhaliitto.fi

Facebook:

Suomen Siirtolapuutarhaliitto
(@siirtolapuutarhaliitto)

Instagram:

@siirtolapuutarhaliitto#sspliitto

YouTube:

Suomen siirtolapuutarhaliitto-kanava

